

**«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Մեծ
Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ
Թագավորության կառավարության միջև եկամուտների և
կապիտալի կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից
խուսափելը կանխելու մասին» համաձայնագրի վերաբերյալ**

Հարց

«Ա» ՍՊԸ-ն հանդիսանում է ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն և նախատեսում է փոխառության ձևով ֆինանսական միջոցներ ներգրավել «Բ» ՍՊԸ-ից, որը հանդիսանում է Միացյալ Թագավորության ռեզիդենտ, իսկ «Բ» ՍՊԸ-ն այդ միջոցները ներգրավելու է քրաուդֆոնդինգի միջոցով: «Բ» ՍՊԸ-ն Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական հաստատություն չի ձևավորում: Քրաուդֆոնդինգի մասնակիցներին «Բ» ՍՊԸ-ի կողմից տրամադրվելու են կամ ներդրված գումարից տոկոսներ կամ Ծաղկաձորում ստեղծվելիք զվարճանքների կենտրոնի տոմսեր՝ զեղչված գներով: Այս նպատակով ստացված փոխառության դիմաց «Ա» ՍՊԸ-ն վճարելու է տոկոսներ «Բ» ՍՊԸ-ին:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը արդյո՞ք «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության կառավարության միջև եկամուտների և կապիտալի կրկնակի հար-

կումը բացառելու և հարկումից խուսափելը կանխելու մասին» կոնվենցիայի (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) 11-րդ հոդվածի 1-ին մասը կիրառելի է նկարագրված դեպքում:

Պատասխան

«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության կառավարության միջև եկամուտների և կապիտալի կրկնակի հարկումը բացառելու և հարկումից խուսափելը կանխելու մասին» կոնվենցիայի՝

- 1-ին հոդվածի համաձայն՝ կոնվենցիան կիրառվում է պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ հանդիսացող անձանց նկատմամբ,

- 3-րդ հոդվածի 1-ին կետի «դ» ենթակետի համաձայն՝ «անձ» տերմինը ներառում է ֆիզիկական անձ, ընկերության և անձանց ցանկացած այլ միավորում,

- 24-րդ հոդվածի համաձայն՝ պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրի օրենսդրությանը համապատասխան ֆինանսապես թափանցիկ անձի միջոցով ստացված եկամտի, շահույթի կամ կապիտալի արժեքի հավելաճի տարրը համարվում է ստացված պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից այն չափով, որ չափով այդ տարրը այդ պայմանավորվող պետության հարկային օրենսդրության նպատակների համար դիտարկվում է որպես ռեզիդենտի եկամուտ, շահույթ կամ կապիտալի արժեքի հավելաճ,

- 11-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ պայմանավորվող պետությունում առաջացող և մյուս պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված տոկոսները կարող են հարկվել այդ մյուս պետությունում:

Նույն հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ այդպիսի տոկոսները, սակայն, կարող են հարկվել այն պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են՝ այդ պետության օրենսդրությանը համապատասխան, բայց եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը մյուս պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ ձևով գանձվող հարկը չպետք է գերազանցի տոկոսների համախառն գումարի 5 տոկոսը:

Նույն հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը, լինելով պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են տոկոսները՝ այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, և պարտապահանջը, որի կապակցությամբ վճարվում են տոկոսները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են կոնվենցիայի 7-րդ հոդվածի դրույթները:

«Կարող են հարկվել» տերմինը համաձայնագրերում օգտագործվում է այն իմաստով, որ պայմանավորվող պետությունն (երկիրը) իր ներքին օրենսդրությամբ կարող է չունենալ տվյալ տեսակի եկամտի հարկում, ինչը ՀՀ-ի դեպքում առկա չէ (ոչ ռեզիդենտի կողմից ՀՀ աղբյուրներից ստացվող տոկոսները ՀՀ-ում ենթակա են շահութահարկով հարկման 10% դրույքաչափով): Այսինքն, «կարող են հարկվել» տերմինը եկամտի աղբյուր երկրի (տվյալ դեպքում՝ ՀՀ-ի) համար ոչ թե հնարավորություն է, այլ պարտավորություն, քանի որ կրկնակի հարկման համաձայնագրերով հարկման առաջնահերթության իրավունքը պատկանում է եկամտի աղբյուր երկրին:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, հայտնում ենք, որ կոնվենցիայի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասը կիրառելի է Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության ռեզիդենտ հանդիսացող կազմակերպությունների նկատմամբ (ռեզիդենտության տեղեկանքի առկայության դեպքում), եթե վերջիններս հանդիսանում են այդ տոկոսների փաստացի սեփականատերը և ՀՀ-ում գործունեություն չեն իրականացնում մշտական հաստատության միջոցով:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ